Dosarul nr. 2-5886/2023
2-23043775-12-2-24032023

HOTĂRÂRE

În Numele Legii

21 decembrie 2023 mun. Chişinău
Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Victor Sandu
Grefier: Diana Blîndu
Cu participarea:
Avocatului reclamantei Boțan Diana Adrian Istrati
Pîrîtului Boțan Vitalie Băgu Dinu
În lipsa:
Reclamantei Boțan Diana
Pârâtului Boțan Vitalie

examinând în sediul instanței, în ședință judiciară publică, în limba de stat, în ordine contencioasă cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Boțan Diana către Boțan Vitalie privind încasarea pensiei de întreținere pentru întreținerea copilului minor,

a constatat:

La data de 24.03.2023, reprezentantul reclamantului Boțan Diana, Adrian Istrati a depus o cerere de chemare în judecată către Boțan Vitalie privind încasarea pensiei de întreținere pentru întreținerea copilului minor.

În motivarea cererii a invocat că, la data de 03.06.2000 între reclamanta Boțan Diana și pârâtul Boțan Vitalie, a fost încheiată căsătoria. Aceasta fiind prima căsătorie atât pentru reclamanta Boțan Diana, cât pentru și pârâtul Boțan Vitalie.

Susține că, la data de 01.09.2006 în baza hotărârii Judecătoriei Strășeni a fost desfăcută căsătoria încheiată între reclamanta Boțan Diana și pârâtul Boțan Vitalie, faptul dat se confirmă prin copia certificatului de divorț nr. 238 din 08.09.2006.

Menționează că, în pofida faptului desfacerii căsătoriei din motivul că la acea etapă părțile aveau un copil minor Boțan Vlad a. n. 28.01.2001, care la moment este major, reclamanta a continuat să locuiască în concubinaj cu pârâtul în speranța de a păstra familia.

Astfel, din acest concubinaj s-a născut un copil minor Boțan Alexandru, a. n. 21.10.2012. Cu regret minorul Boțan Alexandru s-a născut cu o boală incurabilă,

fiindu-i ulterior stabilit un grad sever de dizabilitate. La scurt timp după nașterea copilului minor Boțan Alexandru, pârâtul văzând că acesta este grav bolnav și necesita îngrijire suplimentară și cheltuieli costisitoare pentru tratament convenind cu reclamanta că ambii copii rămân să locuiască cu reclamanta Boțan Diana, a părăsit familia lăsând-o pe reclamantă singură cu doi copii minori, unul fiind grav bolnav. Din momentul părăsirii familiei pârâtul nu a contribuit și nu contribuie la moment la întreținerea copiilor.

Invocă că, minorul Boțan Alexandru suferă de o formă rară de Epilepsie Mioclonică Infantilă Severă denumită Sindromul Dravet și necesită tratament vital costisitor ce depășește zeci de mii de euro anual care nu poate fi efectuat pe teritoriul R. Moldova. Reclamanta fiind nevoită să aplice pentru tratament peste hotarele R. Moldova.

Totodată în afară de cheltuieli pentru tratament reclamanta suportă cheltuieli suplimentare pentru transport, bilete de avion, echipamente speciale, bonă. Din motiv că copilul minor nu poate fi lăsat fără supraveghere, reclamanta a fost nevoită să iasă la pensie după acumularea vechimii minime de muncă ca să aibă grijă de copil.

Menționează că, în pofida faptului că în rezultatul numeroaselor petiții scrise de reclamantă în toate instanțele posibile, autoritățile statului îi compensează parțial cheltuielile suportate pentru procurarea medicamentelor, de fiecare dată când reclamanta urmează să plece cu copilul la examinare și pentru procurarea medicamentelor peste hotarele R. Moldova aceasta este nevoită să împrumute diferite mijloace bănești.

Potrivit informației de pe portalul Biroului Național de Statistică „valoarea minimului de existență, calculat în conformitate cu Ghidul metodologic cu privire la modul de calculare a acestuia (Hotărârea Guvernului R. Moldova nr. 285 din 39.04.2013), care a constituit în orașe mari (mun. Chișinău și Bălți), în medie pe lună pentru un copil în vârstă de 7-17 ani constituie 2280,8 lei, în semestrul I a anului 2022 constituie 2936,9 lei”.

Solicită reprezentantul încasarea din contul pârâtului Boțan Vitalie IDNP ***** în beneficiul reclamantei Boțan Diana IDNP ***** pensia alimentară pentru întreținerea copilului minor Boțan Alexandru, a. n. 21.10.2012 în sumă fixă în mărime de 5000 (cinci mii) lei până la atingerea majoratului copilului minor Bojan Alexandru, compensarea din contul pârâtului Boțan Vitalie în beneficiul reclamantei Boțan Diana a cheltuielilor de judecată suportate de reclamanta Boțan Diana după cum urmează: 2000 lei cheltuieli pentru acordarea asistenței juridice, 100 lei cheltuieli pentru plata taxei de stat.

Reprezentatul reclamantei Boțan Diana, Adrian Istrati, în ședința de judecată a susținut integral acțiunea și a solicitat admiterea acesteia în sensul declarat.

Reprezentantul pârâtului Boțan Vitalie, Băgu Dinu în ședința de judecată nu a susținut cererea de chemare în judecată și a solicitat respingerea acesteia, ca fiind neîntemeiată.

Audiind participanții la proces prezenți în ședința de judecată, studiind materialele dosarului, instanţa de judecată consideră necesar de a admite parțial cererea de chemare în judecată, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 5 alin. (1) Codul de procedură civilă, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.*

În conformitate cu art. 117 alin. (1) Codul de procedură civilă, *probe în cauze civile sînt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.*

În conformitate cu art. 118 alin. (1) Codul de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*

Conform dispozițiilor art. 130 Codul de procedură civilă, *instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, astfel încît fiecare probă apreciindu-se de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii.*

Astfel, în cadrul ședinței de judecată cu certitudine s-a constatat că, Alexandru Boțan, născut la 21.10.2012 este copilul lui Diana Boțan și Vitalie Boțan, fapt ce se confirmă prin Certificatul de naștere nr. 2763 din 06.11.2012.

Conform art. 58 alin (1) Codul Familiei, *părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.*

În conformitate cu art. 18 alin (1) al Legii privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994 (în vigoare la momentul înaintării acțiunii), *ambii părinţi, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ţinînd cont în primul rînd de interesele acestuia.*

Potrivit art. 3 alin.(1) și (2) din Convenţia cu privire la drepturile copilului, adoptată de Adunarea Generală a Organizaţiei Naţiunilor Unite la 20.11.1989 la New York, la care Republica Moldova a aderat prin Hotărârea Parlamantului RM nr.408-XII din 12.12.1990, menţionează că, *în toate acțiunile care privesc copiii, întreprinse de instituţiile de asistenţă socială, publice sau private, de instanţele*

judecătoreşti, autorităţile administrative sau de organele legislative, interesele copilului vor prevala. Statele parţi se obligă să asigure copilului protectia şi îngrijirea necesară în vederea asigurării bunăstării sale, ţinând seama de drepturile si obligaţiile părinţilor săi, ale reprezentanţilor săi legali sau ale altor persoane cărora acesta le-a fost încredinţat în mod legal, şi în acest scop vor lua toate măsurile legislative si administrative corespunzătoare.

În conformitate cu prevederile art.18 alin.(1) din aceeași Convenţie, rezidă că, *statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.*

Conform art.27 alin.(4) din aceeaşi Convenţie, rezidă că, *statele părţi vor lua toate măsurile adecvate pentru recuperarea pensiei alimentare pentru copil de la părinţii săi sau de la alte persoane, care răspund din punct de vedere financiar pentru acesta, atât pe teritoriul statului parte, cât şi în străinătate.*

De asemenea, obligaţia părinţilor de a-şi întreţine material copii este o obligaţie fundamentală, consfinţită în art.48 alin.(2) din Constituţia Republicii Moldova care expres stabileşte că, *părinţii au îndatorirea de a asigura creşterea, educaţia şi instruirea copiilor, or, creşterea, educaţia şi instruirea copiilor este posibilă numai în condiţiile exercitării corespunzătoare a obligaţiilor părinteşti de întreţinere materială a acestora.*

Conform art. 27 alin. (2) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului, adoptată de Organizația Națiunilor Unite la 20 noiembrie 1989, statuează expres că *părinţilor şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.*

Subsecvent, potrivit art.2 al Legii nr.338-VII din 15.12.1994 privind drepturile copilului, *statul garantează fiecărui copil dreptul la un nivel de viaţă adecvat dezvoltării sale fizice, intelectuale, spirituale şi sociale. Statul întreprinde acţiuni în vederea acordării de ajutor părinţilor, precum şi altor persoane responsabile de educaţia şi dezvoltarea copiilor.*

Conform art.74 Codul familiei, *părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material.*

Conform art. 76 Codul familiei, ”(1) *În cazurile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte*

venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75. (2) *Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului*".

În speţă, instanţa de judecată reține că, obligaţia părinţilor de a-şi întreţine material copilul minor este o obligaţie fundamentală, consfinţită în art.48 alin.(2) din Constituţia Republicii Moldova care expres stabileşte că, părinţii au îndatorirea de a asigura creşterea, educaţia şi instruirea copiilor, or, creşterea, educaţia şi instruirea copiilor este posibilă numai în condiţiile exercitării corespunzătoare a obligaţiilor părinteşti de întreţinere materială a acestora.

Totodată, potrivit art. 2 din Legea nr.152 din 05.07.2012 cu privire la minimul de existenţă, *minimul de existenţă este indicator ce reprezintă mărimea valorică a volumului minim de consum al bunurilor materiale şi a serviciilor pentru satisfacerea necesităţilor principale, menţinerea sănătăţii şi pentru susţinerea viabilităţii omului.*

Potrivit art. 3 al aceleiaşi Legi, *mărimea minimului de existenţă include: mărimea valorică a coşului alimentar, cheltuielile pentru procurarea mărfurilor industriale şi pentru achitarea serviciilor prestate populaţiei, mărimea primelor şi a contribuţiilor obligatorii. Mărimea minimului de existenţă pentru o persoană se determină în lei pe fiecare lună.*

Conform informației de pe site-ul http://statbank.statistica.md, rezultă că, valoarea minimului de existenţă pe ani, categorii de populaţie, medii şi semestre pentru pe semestru I al anului 2023, la copii în vârstă de 7-17 ani este de 3470,4 lei.

La caz, instanța reține că reclamanta pretinde încasarea pensiei de întreținere pentru minor în mărime de 5000 lei lunar, de la momentul adresării în instanță și pînă la atingerea majoratului de către acesta, motivând prin suportarea inclusiv a unor cheltuieli suplimentare reieșind din starea de sănătate a copilului.

Instanța reiterează faptul că părinții sunt obligați la întreținerea minorului, însă la determinarea mărimei pensiei de întreținere urmează să se țină cont inclusiv de starea materială a părților, debitori a obligației de întreținere.

Prin urmare, raportând la caz prevederile normelor de drept material aplicabile, ce reglementează raportul juridic litigios în coroborare cu circumstanțele cauzei și starea de fapt constatată, instanța de judecată va admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Diana Boțan împotriva lui Vitalie Boțan, încasarea de la Vitalie Boțan în beneficiul lui Diana Boțan a sumei de 3 000

lei, lunar, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată – 24 martie 2023, până la atingerea majoratului de către copilul minor, reieşind din valoarea minimului de existenţă stabilită pentru perioada semestru I al anului 2023 pentru copiii în vârstă de 7-17 ani, precum și din cheltuielile suportate pentru satisfacerea necesităţilor principale și menţinerea sănătăţii.

Or, la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere pentru copilul minor, instanțele judecătorești vor ține cont de dispozițiile art. 58 alin. (1) și art. 74 alin. (1) Codul familiei, care expres prevăd că, părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.

În conformitate cu art. 256 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă și conform pct. 67 din hotărârea Curții Constituționale nr. 39 din 14.10.2017 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 15 alin. (2) lit. d) și 38 alin. (4) lit. f) din Codul de executare, hotărârea în partea încasării pensiei de întreținere pentru copilul minor urmează a fi executată imediat, la expirarea termenului de 15 zile din data pronunțării hotărârii.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) CPC, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului*.

Instanța reține că, la depunerea cererii de chemare în judecată, reclamantul a achitat o taxă de stat în sumă de 100 lei, fapt ce se confirmă prin ordinul de încasare a numerarului din 24.03.2023 (f.d. 2).

În circumstanțele date, precum și reieșind din faptul că, acțiunea a fost admisă parțial, instanța ajunge la concluzia de a încasa din contul pârâtului, în beneficiul reclamantului suma de 100 lei, achitată de către ultima cu titlu de taxă de stat la înaintarea cererii de chemare în judecată.

Totodată deoarece la depunerea acţiunii referitor la pretențiile de încasare a pensiei de întreținere, având în vedere că reclamanta este scutită de plata taxei de stat prin art. 85 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanţa urmează să compenseze taxa neachitată din contul pârâtului, în mărime de 980 lei, în conformitate cu art. 98 alin. (1) Codul de procedură civilă.

Conform art. 96 CPC, ”(1) *Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.* (1^1) *Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat*”.

Instanța atestă că, potrivit Bonului de plată din 11.03.2023, reclamantul a achitat serviciile de asistență juridică în sumă de 2 000 lei (f.d. 3).

La fel, instanța apreciază cheltuielile suportate de către reclamant drept rezonabile și necesare, fapt pentru care ajunge la concluzia de a încasa din contul pârâtului în beneficiul reclamantului suma de 2 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În conformitate cu art. art. 94, 236, 238-241 din Codul de procedură civilă, instanța de judecată, -

HOTĂRĂȘTE:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Boțan Diana către Boțan Vitalie privind încasarea pensiei de întreținere pentru întreținerea copilului minor.

Se încasează din contul lui Boțan Vitalie, IDNP: *****, cu dom. or. Rîbnița, str. Sevastopolscaia nr. 26 bl.A, ap.6, în beneficiul lui Boțan Diana, IDNP: *****, cu dom. mun.Chişinău, bd. Iuri Gagarin nr. 5, ap.25, pensia de întreținere pentru copilul minor - fiul *****, în cuantum de 3000 (trei mii) lei, lunar, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată – 24 martie 2023, până la atingerea majoratului de către copilul minor.

În conformitate cu pct. 67 al Hotărârii Curții Constituționale, nr. 39 din 14.10.2017, privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 15 alin.(2) lit. d) și 38 alin.(4) lit. f) din Codul de executare al Republicii Moldova, prezenta hotărâre, în partea încasării pensiei pentru întreținerea copilului minor, urmează a fi executată imediat, la expirarea termenului de 15 zile din data pronunțării.

Se încasează de la Boțan Vitalie, IDNP: *****, cu dom. or. Rîbnița, str. Sevastopolscaia nr. 26 bl.A, ap.6, în beneficiul lui Boțan Diana, IDNP: *****, cu dom. mun.Chişinău, bd. Iuri Gagarin nr. 5, ap.25, cheltuielile de judecată formate din cheltuielile de asistență juridică în suma de 2000 (două mii) lei precum şi suma taxei de stat în mărime de 100 lei (o sută lei).

Se încasează de la Boțan Vitalie, IDNP: *****, cu dom. or. Rîbnița, str. Sevastopolscaia nr. 26 bl.A, ap.6, în beneficiul statului taxa de stat în suma de 980 (nouă sute optzeci) lei de la care reclamanta este scutită în virtutea legii.

Se explică dreptul părților şi participanților la proces de a solicita hotărârea redactată în cadrul termenului de decădere de 30 de zile.

Hotărârea poate fi contestată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președintele ședinței,

Judecător Victor Sandu